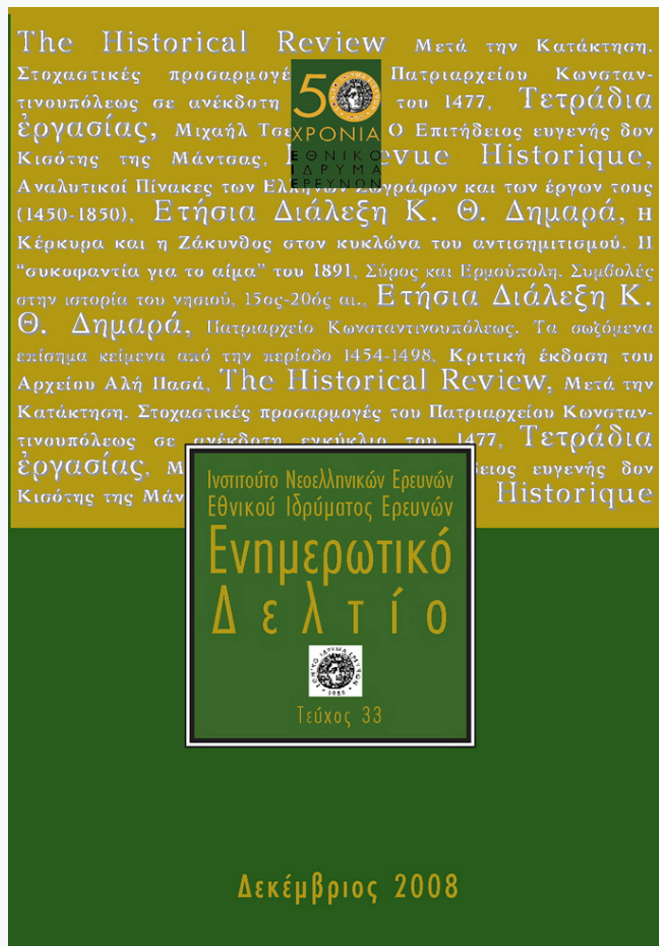

Ενημερωτικό Δελτίο

Τόμ. 33 (2008)

ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΝΕ

doi: [10.12681/news.292](https://doi.org/10.12681/news.292)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΝΕ. (2009). *Ενημερωτικό Δελτίο*, 33, 81–83. <https://doi.org/10.12681/news.292>

ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών

Επιστημονική εκδήλωση

Ο "σημερινός" Ρήγας Βελεστινλής (με αφορμή τα 250 χρόνια από τη γέννησή του)

(Megaron Plus, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος, 15 Ιανουαρίου 2008)

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων Megaron Plus και σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών πραγματοποιήθηκε αφιέρωμα στην πολιτική σκέψη, το λογοτεχνικό και χαρτογραφικό έργο του Ρήγα Βελεστινλή, την Τρίτη 15 Ιανουαρίου, στην Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος του Μεγάρου Μουσικής. Στην εκδήλωση μίλησαν οι Πασχάλης Κιτρομηλίδης, Άννα Ταμπάκη, και Γιώργος Τόλιας.

Οι φιλελεύθερες ιδέες του Ρήγα συνδιαλέγονται με τα αιτήματα και τις αναζητήσεις της κάθε εποχής. Η συνεχώς ανανεούμενη επικαιρότητα των κειμένων του αποτελεί την επιβεβαίωση της κλασικής θέσης που κατέχουν στον κανόνα της παιδείας και της δημιουργικής έκφρασης του νέου ελληνισμού. Οι ομιλητές ανέδειξαν τα ζητήματα της δημοκρατικής πολιτικής αλλαγής, όπως εκφράζονται στο έργο του Ρήγα και τις απόψεις του για την κοινωνική ανισότητα ως εκφράσεις μιας βαθύτατα βιωμένης ανάγκης κοινωνικής απελευθέρωσης και, τέλος, τις συμβολικές λειτουργίες του χαρτογραφικού του έργου.

Αναλυτικότερα, ο Πασχάλης Κιτρομηλίδης μίλησε με θέμα: "Η παρακαταθήκη των πολιτικών ιδεών. Ριζοσπαστισμός και δημοκρατία στα Βαλκάνια". Η Άννα Ταμπάκη παρουσίασε την "Κληρονομιά του λογοτεχνικού έργου. Διαφωτισμός και η ευαισθησία της κοινωνικής απελευθέρωσης". Ο Γιώργος Τόλιας εστίαστηκε στο "Χαρτογραφικό έργο" του Ρήγα. "Τη χάραξη των ιδεών στην αποτύπωση του χώρου". Η βραδιά πλουτίστηκε με αναγνώσεις αποσπασμάτων από κείμενα του Ρήγα από τους ηθοποιούς Κατερίνα Χέλημ και Στέλιο Μάινα και παισιώθηκε από ακούσματα των επαναστατικών τραγουδιών του.

Επιστημονική συνάντηση στην Κύπρο (Λευκωσία, Ιανουάριος 2008)

Στις αρχές του 2008, μετά από πρόσκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Εθνικο-απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ, πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Διευθυντή του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών Πασχάλη Κιτρομηλίδη και των ερευνητών Δημήτρη Δημητρόπουλου και Κατερίνας Δέδε στη Λευκωσία της Κύπρου με σκοπό την αμοιβαία ενημέρωση για τα επιτελούμενα στους δύο φορείς ερευνητικά έργα. Στις 31 Ιανουαρίου 2008 ο Πασχάλης Κιτρομηλίδης, σε ανοικτή εκδήλωση του Ιδρύματος Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ σε συνεργασία με το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης του Αγώνα, πραγματοποίησε ομιλία στην οποία ανέπτυξε το επιστημονικό έργο που επιτελείται στο ΙΝΕ και παρουσίασε τους ερευνητικούς στόχους, τις

προτεραιότητες και το εκδοτικό πρόγραμμα του Ινστιτούτου. Την επομένη οι ερευνητές του ΙΝΕ ενημερώθηκαν αναλυτικά για το έργο του κυπριακού ιδρύματος που αφορά στη συγκέντρωση και ταξινόμηση αρχειακού υλικού σχετικού με τον αγώνα της ΕΟΚΑ. Το Ίδρυμα Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ έχει συγκεντρώσει αρχειακό υλικό, πρωτότυπο και σε φωτοαντίγραφα, από την Κύπρο και την Ελλάδα, καθώς επίσης και από αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά και αμερικανικά αρχεία, ενώ έχει συγκροτήσει και μία μεγάλη και εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συλλογή από συνεντεύξεις αγωνιστών της ΕΟΚΑ και φωτογραφίες της περιόδου 1955-1959. Στη συνάντηση έγινε ανταλλαγή απόψεων και συζητήθηκαν οι προσπάθειες που γίνονται από το Ίδρυμα για την ταξινόμηση και ηλεκτρονική αποδελτίωση του αρχειακού του υλικού. Παράλληλα, συζητήθηκαν οι δυνατότητες συνεργασίας με το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών σε κοινού ενδιαφέροντος ερευνητικές δράσεις το επόμενο διάστημα.

Δημήτρης Δημητρόπουλος

Χειρογράφων τύχες

Επιστημονική εκδήλωση του ΙΝΕ και της Ελληνικής Παλαιογραφικής Εταιρείας (Αθήνα, ΕΙΕ, 17 Απριλίου 2008)

Η μονή Γωνιάς Κρήτης γνώρισε στη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου σημαντικές απώλειες στη συλλογή χειρογράφων που διέθετε.

Ένα από τα χειρόγραφα που στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής "αφαιρέθηκαν", επιστράφηκε το 2002 στη μονή, ύστερα από πρωτοβουλία του κ. Walter Burkert, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης. Ένα δεύτερο χειρόγραφο πωλήθηκε σε δημοπρασία και αγοράστηκε από έναν Έλληνα συλλέκτη, χωρίς να γνωρίζει βέβαια την ιστορία του χειρογράφου. Ο συλλέκτης αυτός, όταν πληροφορήθηκε πως το χειρόγραφο που αγόρασε είχε αφαιρεθεί από το κρητικό μοναστήρι, προσφέρθηκε να το επιστρέψει στη μονή. Για να εορταστεί το γεγονός αυτό αλλά και να τιμηθεί ο Έλληνας συλλέκτης για την ευγενική του χειρονομία έγινε μια τελετή στη μονή Γωνιάς το 2007.

Για να γίνει όμως ευρύτερα γνωστό το γεγονός και συγχρόνως να παρουσιαστεί δημόσια ένα ερευνητικό αίτημα που αφορά το τρίτο, νομικού περιεχομένου χειρόγραφο, που ακόμα λανθάνει, διοργανώθηκε στην Αθήνα, τον Απρίλιο του 2008, μια εκδήλωση στην οποία μίλησε ο δωρητής του χειρογράφου, κύριος Σπύρος Αμπελάς, ο ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης, Θεοχάρης Δετοράκης, για το επιστημονικό περιεχόμενο του χειρογράφου που επιστράφηκε και ο διευθυντής ερευνών του ΙΝΕ, Δημήτρης Γ. Αποστολόπουλος, για το πιθανό περιεχόμενο του χειρογράφου που ακόμα λανθάνει.

Με την ευκαιρία αυτή η πρόεδρος της Παλαιογραφικής Εταιρείας, Μαρία Πολίτη, μίλησε για ένα άλλο χειρόγραφο της ίδιας μονής, ο παλαιογράφος Κώστας Παπαδάκης παρουσίασε τα της ιστορίας της βιβλιοθήκης της μονής και η αναπληρώτρια καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Μαρίνα Λουκάκη, παρουσίασε το έργο που επιτελείται στο Παλαιογραφικό Εργαστήριο του Τμήματος Φιλολογίας του ίδιου Πανεπιστημίου.

Δ. Γ. Αποστολόπουλος